

Särredovisning av VA-verksamheten

I Mölndals stad är VA-verksamheten organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden.

Uppdrag och övergripande mål

De övergripande målen är att förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet i den mängd de behöver samt att ta emot och leda bort avloppsvatten (dag- och spillvatten) på ett hållbart sätt så att ingen person eller miljön besväras nu eller i framtiden. I verksamheten sköts drift och underhåll av stadens allmänna vatten- och avloppsanläggningar som består av råvattensystem, vattenverk, reservoarer, tryckstegringsstationer, ledningsnät och avloppspumpstationer.

Finansiering

VA-verksamheten finansieras via bruksavgifter och anläggningsavgifter. Ny drifttaxa infördes från den 1 januari 2016 efter beslut i kommunfullmäktige. En skuld till VA-kollektivet fanns inestående vid årets början. Året gav ett positivt resultat vilket kan härledas till ett nederbördsfattigt år, försäljning av tunnlar samt att reinvesteringar i ledningsnät i ökad omfattning finansieras inom investeringsbudget.

Efter beslut i kommunfullmäktige ändrades anläggningsavgiften för vatten och avlopp under 2013–2016. Förändringen har gett en ökad kostnadstäckning där anläggningsavgifter täcker kostnader för utbyggnad av VA-kollektivets anläggning. Under året gjordes en uppföljning och en mindre förändring av taxekonstruktionen som gäller från den 1 januari 2017.

Vattenförsörjningen

Stadens vattentäkt är Rådasjön. För att säkerställa en god kvalitet på råvattnet finns ett vattenskyddsområde runt sjön. Efter rening i vattenverket försågs abonnenterna under året med 5 070 miljoner m³ dricksvatten inklusive de cirka åtta procent som köptes från Göteborg. Under året har en ledning till Kungsbacka anlagts. Driftsättning för kontinuerlig drift kommer att ske i början av 2017. Härryda har fortsatt ökat behov av att köpa vatten från Mölndal och åtgärder planeras.

Arbetet med att säkra VA-anläggningar mot intrång har intensifierats under året. Att anläggningarna är känsliga visades genom ett inbrottsförsök under februari. Snabb insats från driftspersonalen förhindrade risk för vattenförsörjningen. För staden finns en vattenförsörjningsplan i vilken framgår hur försörjningen kan säkerställas fram till 2035 utifrån de befolkningsprognoser som finns och indikatorn i Vision 2022. Under året har utredningsarbete för att förbättra behandlingen och öka kapaciteten i vattenverket inletts. Kontroll av dricksvattenkvaliteten sker i vattenverk och i distributionsanläggningen. Av de 405 prover som tagits har inget haft otjänlig vattenkvalitet.

Utbyggnad och förnyelse

Arbete pågår löpande med att hålla utläckaget från dricksvattennätet på en rimlig nivå genom aktiv sökning och snabb lagning. Mängden omätt vatten uppgick till 1 miljon m³ vilket motsvarar 21 procent av producerad mängd. Under året byttes 82 stycken ventiler på vattenledningar och cirka 1 550 meter vattenledningar lades om. Under våren togs beslut om förnyelseplan för vattenledningar som innebär en förnyelsetakt på 116 år eller att 2,8 kilometer ska bytas ut varje år.

Arbete med att ansluta fastigheter i omvandlingsområden följer den strategiska plan med prioriteringsordning om förväntad utbyggnad och tidplan som antogs 2014. Under 2016 byggdes VA-ledningar i Annebergsvägen. På grund av problem med dricksvattenkvaliten i enskilda brunnar i Skäggered erbjöds berörda en tillfällig vattenförsörjning. Området ska enligt planen anslutas från 2020, men de uppkomna problemen kan förändra tidplanen.

Under 2016 har cirka 5 700 meter spillavloppsledningar filmats, varav 700 meter renoverats med strumpa, cirka 230 fastigheter undersökts och av dessa hade cirka 40 stycken brister som ledde till anmodan om åtgärd. Vidare har cirka 425 meter kombinerade ledningar byggts om till duplikatsystem. Åtgärderna har lett till att cirka 1,3 hektar hårdgjord yta har kopplats bort.

Avloppsförsörjning

Inläckage av tillskottsvatten till spillvattennätet tyder på felkopplingar, läckande ledningar och brunnar. Under året beslutades om en förnyelseplan för avloppsledningar med riktlinje att 3,7 kilometer ledning ska bytas varje år. I kombinerade spillvattensystem kan överbelastning inträffa. När detta händer kan orenat avloppsvatten bräddas till sjöar, åar och andra vattendrag. Under 2016 har 8 000 m³ registrerats som bräddat. Detta är betydligt mindre än 2015. Orsaken är att det dels varit mindre nederbörd, dels gett effekt av renoverade ledningar och bortkoppling av dagvatten från hårdgjorda ytor till spillvattennätet.

Förutom ökad risk för bräddningar och översvämningar leder stora läckage till höga driftskostnader för pumpning och ökade avgifter till Gryaab. För året levererades 7,8 miljoner m³ till Gryaabs reningsverk Ryaverket.

Arbetet med ny pumpstation på Ågatan pågår och den nya stationen beräknas tas i drift hösten 2017. De spillvattentunnlar som varit i Mölndals stads ägo har sålts till Gryaab. Ersättningen uppgick till 3,4 miljoner kronor, vilket motsvarade värdet av tunnarna vid en avskrivningstid på 50 år.

Resultaträkning			
mnkr	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter	1	113,8	102,3
Verksamhetens kostnader	2	-97,6	-88,2
Avskrivningar	3	-10,2	-8,9
Verksamhetens nettokostnader		6,0	5,2
Finansiella kostnader		-6,0	-5,2
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning			
mnkr	Not	2016	2015
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	3	325,3	275,1
Summa tillgångar		325,3	275,1
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0
Skulder			
Skuld till VA-kollektivet		13,0	4,0
Förutbetalda anslutningsavgifter		147,1	100,9
Lån av Mölndals stad		165,2	170,2
Summa skulder		325,3	275,1
Summa eget kapital och skulder		325,3	275,1

Not 1 Verksamhetens intäkter			
mnkr		2016	2015
Brukningavgifter		93,1	89,6
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektivet		-9,0	-3,7
Övriga externa ersättningar		16,2	5,0
Periodiserade anslutningsavgifter		3,7	3,2
Interna ersättningar inom staden		9,8	8,2
Summa verksamhetens intäkter		113,8	102,3

Not 2 Verksamhetens kostnader			
mnkr		2016	2015
Verksamhetens interna kostnader			
Ersättning till tekniska förvaltningen ¹		14,7	12,2
Övriga interna kostnader		5,5	4,8
Summa interna kostnader		20,2	17,0
Verksamhetens externa kostnader			
Material		12,6	13,4
Personalkostnader		15,3	14,4
Entreprenader och köp av verksamhet		42,8	34,5
Övriga externa kostnader		6,7	8,9
Summa externa kostnader²		77,4	71,2
Summa		97,6	88,2

1) Ersättning till övriga avdelningar inom tekniska förvaltningen för drift, underhåll och projektering av VA-nätet fördelas efter arbetad tid. Ersättning för schaktarbeten och underhåll tas ut enligt bilaga F i beslut "Bestämmelser för arbeten i gatu- och parkmark" från 1 november 2012. Gemensamma kostnader för teknisk nämnd och teknisk förvaltning fördelas till VA-verksamheten utifrån tekniska förvaltningens omsättning, där VA-verksamheten utgör 30 procent.

2) I verksamhetens intäkter och kostnader inkluderas kostnader för uppbyggnad av investeringar på 14,2 mnkr år 2016, respektive 6,1 mnkr år 2015, som täcks av motsvarande ökade intäkter för respektive år.

Not 3 Anläggningstillgångar			
mnkr		2016	2015
Anläggningar för affärsverksamhet			
Ingående anskaffningsvärde		419,2	368,1
Försäljning/utrangering		-21,4	
Årets investeringar		61,7	51,1
Ingående avskrivningar		-145,4	-135,2
Försäljning/utrangering		21,4	
Årets avskrivningar		-10,2	-8,9
Utgående bokfört värde		325,3	275,1

VA-redovisningen följer samma redovisningsprinciper som Mölndals stad, se sidan 60–61.